

Sprawa C-67/23

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

8 lutego 2023 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Bundesgerichtshof (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

17 listopada 2022 r.

Oskarżony i strona wnosząca rewizję:

S.Z.

Uczestnik postępowania dotyczącego konfiskaty i strona wnosząca rewizję:

W. GmbH

BUNDESGERICHTSHOF

POSTANOWIENIE

[...]

w sprawie karnej

przeciwko

S.Z.,

Uczestnik postępowania dotyczącego konfiskaty:

W. GmbH.,

w sprawie naruszenia w obrocie handlowym zakazu przywozu ustanowionego w akcie prawnym Wspólnot Europejskich, który jest bezpośrednio stosowany i który został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich i ma na celu wykonanie środka sankcji gospodarczych przyjętych przez Radę Unii Europejskiej w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa –

embarga wobec Birmy –

inne strony postępowania: Generalbundesanwalt (federalny prokurator generalny) przy Bundesgerichtshof (federalnym trybunale sprawiedliwości),
[...]

Trzecia izba karna Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości) postanowiła w dniu 17 listopada 2022 r. zgodnie z art. 267 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), co następuje:

I. Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się następujące pytania prejudycjalne dotyczące wykładni rozporządzenia Rady (WE) nr 194/2008 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania i wzmocnienia środków ograniczających wobec Birmy/ Związku Myanmar, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 817/2006 (Dz.U. L 66 z dnia 10 marca 2008 r., s. 1):

1. Czy wyrażenie „pochodzą z Birmy/Związku Myanmar” w art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia (WE) nr 194/2008 należy interpretować w ten sposób, że żadna z następujących obróbek w państwie trzecim (tutaj: Tajwanie) bali z drzewa tekowego wyrosłego w Birmie nie spowodowała zmiany pochodzenia, tak że poddane odpowiedniej obróbce elementy z drewna tekowego pozostają „[towarami, które] pochodzą z Birmy/Związku Myanmar”:

- okrzesywanie i korowanie bali drewna tekowego;
- przycinanie bali drewna tekowego na kantówki tekowe (bale okrzeseane i okorowane oraz przycięte na kantówki drewniane);
- przecieranie bali drewna tekowego na dyle lub deski (tarcica)?

2. Czy określenie „wywiezione z Birmy/Związku Myanmar” w art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia (WE) nr 194/2008 należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono wyłącznie towary, które zostały przywiezione bezpośrednio z Birmy do Unii Europejskiej, a zatem towary, które zostały najpierw przewiezione do państwa trzeciego (tutaj: Tajwanu) i stamtąd przetransportowane dalej do Unii Europejskiej, nie podlegają tej regulacji i to niezależnie od tego, czy zostały poddane obróbce lub przetworzeniu w państwie trzecim w sposób uzasadniający nadanie statusu pochodzenia?

3. Czy art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia (WE) nr 194/2008 należy interpretować w ten sposób, że świadectwo pochodzenia wydane przez państwo trzecie (tutaj: Tajwan), zgodnie z którym balom drewna tekowego, które zostały przetarte lub przycięte i pochodzą z Birmy, został w wyniku tej obróbki

w państwie trzecim nadany status pochodzenia z tego państwa, nie jest wiążące dla celów oceny naruszenia zakazu przywozu ustanowionego w art. 2 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 194/2008?

[...]

Uzasadnienie:

- 1 Trzecia izba karna Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości, zwanego dalej „BGH”) musi rozstrzygnąć rewizje oskarżonego i uczestnika postępowania dotyczącego konfiskaty od wyroku Landgericht Hamburg (sądu krajowego w Hamburgu, zwanego dalej „LG” lub „LG Hamburg”) z dnia 27 kwietnia 2021 r. LG Hamburg skazał oskarżonego na karę pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku i dziewięciu miesięcy za naruszenie w obrocie handlowym zakazu przywozu wynikającego z opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich i bezpośrednio stosowanego aktu prawnego Wspólnot Europejskich, który ma na celu wykonanie środka sankcji gospodarczych przyjętych przez Radę Unii Europejskiej w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – embarga wobec Birmy. Sąd zawiesił wykonanie kary na okres próby. [...] Ponadto LG zarządził wobec uczestnika postępowania dotyczącego konfiskaty przepadek trzech zajętych pni drzew oraz przepadek wartości korzyści uzyskanych z przestępstwa w wysokości 3 310 902,98 EUR.

I.

- 2 1. Postępowanie rewizyjne opiera się na następującym stanie faktycznym ustalonym przez LG – w zakresie, w jakim ma on znaczenie dla wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:
- 3 Oskarżony był jedynym członkiem zarządu poprzednika prawnego uczestnika postępowania dotyczącego konfiskaty, [...] który między innymi handlował ściętym w Birmie drewnem tekowym, które było wykorzystywane głównie do budowy łodzi.
- 4 Kierowana przez oskarżonego spółka kontynuowała przywóz drewna tekowego z Birmy i handel nim nawet po przyjęciu przez Radę Unii Europejskiej – w celu wdrożenia wspólnego stanowiska Rady nr 2007/750/WPZiB z dnia 19 listopada 2007 r. – rozporządzenia Rady (WE) nr 194/2008 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania i wzmocnienia środków ograniczających wobec Birmy/Związku Myanmar, uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 817/2006 (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie embarga nałożonego na Birmę”), które wprowadziło zakaz przywozu drewna tekowego pochodzącego z Birmy oraz drewna tekowego, które zostało wywiezione z Birmy.
- 5 Z inicjatywy oskarżonego przedsiębiorstwo drzewne dokonało między innymi w okresie od października 2009 r. do maja 2011 r. w szesnastu przypadkach przywozu na obszar celny Wspólnoty drewna tekowego [...]. Mający siedzibę na

Tajwanie dostawca przedsiębiorstwa drzewnego oskarżonego najpierw ścinał drzewa tekowe w Birmie, przywoził bale na Tajwan i poddawał je obróbce w tamtejszych tartakach. LG ustalił trzy różne sposoby poddawania pni drzew obróbce na Tajwanie: W niektórych przypadkach były one jedynie okrzesywane i okorowywane, tj. uwalniane od pozostałości gałęzi i kory drzewa. W innych przypadkach były one przycinane w taki sposób, że powstawały tzw. kantówki tekowe, to jest bale okrzesane i okorowane oraz przycięte na kantówki drewniane. Wreszcie zdarzały się przypadki, że pnie drzew były przecierane na dyle lub deski, a więc na tarcicę tekową. Po tej obróbce i zaopatrzeniu w świadectwa pochodzenia od władz tajwańskich drewno było we wszystkich przypadkach transportowane statkiem do Hamburga (Niemcy) i tam odbierane przez firmę oskarżonego.

6 2. Zgodnie z oceną prawną LG przywóz ten w chwili popełnienia czynu podlegał karze na podstawie prawa niemieckiego zgodnie z § 34 ust. 4 pkt 2 Außenwirtschaftsgesetz (ustawy o handlu zagranicznym, zwanej dalej „AWG”) w brzmieniu z dnia 27 maja 2009 r. (zwanej dalej „AWG 2009”) w związku z art. 2 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 194/2008 (rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę).

7 Paragraf 34 ust. 4 pkt 2 AWG 2009 ma następujące brzmienie:

„(4) Karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat podlega ten, kto (...)

2. narusza bezpośrednio stosowany zakaz wywozu, przywozu, tranzytu, przewozu, sprzedaży, dostawy, udostępniania, przekazywania, świadczenia usług, inwestycji, pomocy lub obchodzenia opublikowanego w Dzienniku Federalnym aktu prawnego Wspólnot Europejskich, który ma na celu wykonanie środka sankcji gospodarczych przyjętego przez Radę Unii Europejskiej w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”.

8 Rozporządzenie w sprawie embarga nałożonego na Birmę, które zgodnie z art. 288 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) jest bezpośrednio stosowane w Republice Federalnej Niemiec, zostało opublikowane, w zakresie dotyczącym mającego tu zastosowanie art. 2 ust. 2 lit. a), w federalnym dzienniku urzędowym w dniu 22 października 2009 r.

9 LG założył wprawdzie, że drewno tekowe w wyniku jego obróbki na Tajwanie stało się towarem pochodzącym z tego kraju. Zdaniem LG nie doszło zatem do naruszenia art. 2 [ust. 2] lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę. Sąd doszedł jednak do wniosku, że drewno tekowe jest (wciąż) wywożone z Birmy w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę, niezależnie od przewiezienia na Tajwan i prac związanych z cięciem tego drewna na Tajwanie, tak więc należy uznać, iż miało miejsce naruszenie art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę.

10 [...]

11 [...]

12 [...]

[...] [Możliwość zastosowania odpowiednich przepisów prawa karnego *ratione temporis*; nie ma znaczenia dla pytań prejudycjalnych].

- 13 3. Oskarżony w swojej rewizji kwestionuje swój wyrok skazujący, a uczestnik postępowania dotyczącego konfiskaty kwestionuje orzeczenie przepadku. Wnoszący środki odwoławcze zarzucają naruszenie prawa materialnego. Nie kwestionują oni okoliczności faktycznych ustalonych przez LG, ale twierdzą pod względem prawnym, że przywóz drewna tekowego poddanego na Tajwanie obróbce w sposób opisany powyżej nie naruszył art. 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę.
- 14 Po pierwsze, do Niemiec przez Tajwan zostały przywiezione nie same pnie drzew z Birmy. We wszystkich przypadkach zostały one poddane obróbce lub przetworzone w państwie trzecim, w sposób uzasadniający nadanie statusu pochodzenia, dlatego też władze tajwańskie wydały świadectwa dla drewna, w których wskazano Tajwan jako kraj pochodzenia. W związku z tym do Niemiec nie przywieziono drewna pochodzącego z Birmy, lecz tajwańskie produkty z drewna, a zatem nie zaistniał przypadek naruszenia art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę.
- 15 Po drugie, wbrew opinii prawnej LG Hamburg (sądu krajowego w Hamburgu), drewno tekowe przywiezione na terytorium Unii Europejskiej nie zostało wywiezione z Birmy w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę. We wszystkich przypadkach wywóz odbywał się z Tajwanu. Artykuł 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę obejmował jedynie przypadki, w których przedmiotowe towary były przewożone bezpośrednio z Birmy na terytorium Wspólnot Europejskich.
- 16 Wnoszący rewizję podnoszą, że rozumienie normy przez LG, zgodnie z którym na podstawie art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę zakazany jest również przywóz do Wspólnoty towarów, które po wywiezieniu z Birmy zostały najpierw przywiezione do jednego lub kilku państw trzecich, miałyby ten skutek, że art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę nie miałby w ogóle zastosowania, gdyż wszystkie takie przypadki wchodziłyby w zakres zastosowania art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę. Bowiem aby towar pochodził z Birmy, musi być tam koniecznie całkowicie uzyskany (art. 23 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. – zwanego dalej „kodeksem celnym”) lub poddany istotnej obróbce lub przetworzeniu (art. 24 kodeksu celnego). Aby jednak tak było, towar ten musiał znajdować się w Birmie, a następnie, zgodnie

z rozumieniem prawnym LG, zawsze byłby to towar wywieziony z Birmy, nawet jeśli zostałby poddany przetworzeniu lub obróbce w państwie trzecim w sposób uzasadniający nadanie statusu pochodzenia z tego państwa. Gdyby interpretacja prawa dokonana przez LG była prawidłowa, przepis art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę mieściłby się całkowicie w zakresie art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) tego rozporządzenia.

- 17 Dokonana przez LG wykładnia art. 2 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę jest również sprzeczna z celem i założeniami regulacji tego embarga, identycznymi co do treści z wieloma innymi rozporządzeniami Unii Europejskiej dotyczącymi embarga. Zgodnie z tą zwyczajową regulacją zakazem przywozu powinny być objęte towary pochodzące z kraju objętego sankcjami, a nie produkty wytworzone w kraju trzecim z wykorzystaniem surowców lub półproduktów pochodzących z kraju objętego sankcjami. Wynika to z faktu, że handel produktami z krajów trzecich nie powinien być ograniczany. W momencie gdy towar wywieziony z kraju objętego sankcjami (surowiec lub półprodukt) zostanie poddany obróbce lub przetworzeniu w państwie trzecim w taki sposób, że zgodnie z prawem można go zaklasyfikować jako towar pochodzący z tego kraju, staje się on nowym towarem; a nowy produkt nie powinien podlegać reżimowi sankcji. Temu rozróżnieniu służy regulacja zawarta w art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę (oraz w innych rozporządzeniach dotyczących embarga, które mają identyczną treść). Zakaz przywozu towarów wywożonych z kraju objętego sankcjami [art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę] jedynie uzupełnia ten przepis, zwalniając towary przywożone do Wspólnot Europejskich bezpośrednio z kraju objętego sankcjami z badania pochodzenia (z tego kraju), ponieważ nie dotyczy to żadnego kraju trzeciego jako partnera handlowego Wspólnot, którego produkty przywożone na terytorium Wspólnoty mają być wyłączone z systemu sankcji.
- 18 We wniosku do BGH federalny prokurator generalny zgodził się z przedstawioną powyżej opinią prawną LG Hamburg w zakresie interpretacji odpowiednich przepisów rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę. Stwierdził on, że obróbka drewna tekowego wywiezionego z Birmy spowodowała jedynie zmianę pochodzenia; drewno tekowe nie stało się jednak innym towarem. Obydwa znamiona zakazu zawarte w art. 2 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę mają o tyle niezależne znaczenie, że art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) jest związany z formalnym określeniem pochodzenia na podstawie kodeksu celnego, natomiast art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) – z faktycznym dokonaniem wywozu z Birmy. Ewentualne nakładanie się zakresów zastosowania poszczególnych znamion zakazu wynika z zamiaru prawodawcy, by ustanowić wyczerpujący zakaz.

II.

- 19 Rozstrzygnięcie rewizji zależy od odpowiedzi na kwestie przedstawione w trybie prejudycjalnym, w związku z czym izba orzekająca, jako sąd ostatniej instancji

rozpoznający sprawę, jest zobowiązana na podstawie art. 267 ust. 3 TFUE do przedstawienia pytań prejudycjalnych Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości.

- 20 Zgodnie z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez LG, które są zasadniczo wiążące dla BGH jako sądu rewizyjnego, ścięte w Birmie bale drewna tekowego zostały przetarte na Tajwanie i w ten sposób poddane obróbce względnie przetworzeniu. W tych okolicznościach faktycznych przywóz drewna tekowego byłby karalny na podstawie § 34 ust. 4 pkt 2 AWG 2009 lub § 18 ust. 1 pkt 1 a) AWG w związku z art. 2 ust. 2 a) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę tylko wtedy, gdyby
- albo przetwarzanie lub obróbka na Tajwanie nie były wystarczające, aby spowodować zmianę pochodzenia drewna tekowego i dlatego nadal pochodziło ono z Birmy [naruszenie art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę] lub
 - albo, jeżeli prace związane z cięciem przeprowadzone na Tajwanie spowodowały zmianę pochodzenia, przywóz na terytorium Unii Europejskiej był zabroniony, ponieważ pnie drzew zostały najpierw wywiezione (jako półprodukt) z Birmy [naruszenie art. 2 ust. 2 a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę].
- 21 To, czy oskarżony ponosi odpowiedzialność karną, a w konsekwencji, czy możliwe jest orzeczenie przepadku – w stosunku do uczestnika postępowania dotyczącego konfiskaty – zajętych pni drzew, jak również sumy pieniężnej w wysokości wartości uzyskanego, lecz niezabezpieczonego drewna tekowego, zależy zatem od tego, jak należy interpretować art. 2 ust. 2 a) ppkt i) oraz ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę.
- 22 Procedura prejudycjalna jest konieczna, ponieważ ani kwestie prawne związane z pytaniami prejudycjalnymi nie zostały wcześniej rozstrzygnięte przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej („acte éclairé”), ani też zastosowanie prawa Unii właściwego dla pojęcia pochodzenia i wywozu w handlu zagranicznym nie jest tak oczywiste, by nie było miejsca na uzasadnione wątpliwości („acte clair”). Na to ostatnie wskazują również różne opinie prawne stron przedstawione w dotychczasowym postępowaniu.
- 23 W szczególności:
- 24 1. Artykuł 2 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę zakazał przywozu okrągłaków, drewna i produktów z drewna wymienionych w załączniku I do zarządzenia, o ile
- „i) towary takie pochodzą z Birmy/Związku Myanmar; lub
 - ii) zostały wywiezione z Birmy/Związku Myanmar”.

- 25 Zgodnie z art. 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę, pochodzenie towarów zostało określone

„zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (EWG) nr 2913/92”,

tj. kodeksem celnym. Jego art. 23 stanowi między innymi:

„1. Towarami pochodzącymi z danego kraju są towary całkowicie uzyskane w tym kraju.

2. Określenie „towary całkowicie uzyskane w danym kraju” oznacza:

[...]

b) produkty roślinne tam zebrane”.

- 26 Artykuł 24 kodeksu celnego stanowi:

„Towar, w którego produkcję zaangażowany jest więcej niż jeden kraj, jest uznawany za pochodzący z kraju, w którym został poddany ostatniej istotnej, ekonomicznie uzasadnionej obróbce lub przetworzeniu, które spowodowało wytworzenie nowego produktu lub stanowiło istotny etap wytwarzania w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu”.

- 27 2. Ze względu na to, że drewno tekowe ścięte w Birmie i ostatecznie przywiezione do Republiki Federalnej Niemiec było, zgodnie z ustaleniami LG, dalej przetwarzane na Tajwanie na (częściowo) okorowane okrągłaki, kantówki tekowe lub tarcicę tekową, w jego produkcję zaangażowane były dwa państwa.

- 28 a) Drewno tekowe ścięte w Birmie, a więc tam zebrane w rozumieniu art. 23 ust. 1 i ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, które w każdym razie początkowo pochodziło z Birmy, mogło stać się towarem pochodzącym z Tajwanu, jedynie w przypadku gdyby usunięcie gałęzi i zgrubne przycięcie okrągłaków, przycięcie bali uwolnionych od gałęzi i kory na kwadratowy przekrój poprzeczny (tzw. kantówki tekowe) lub przetarcie na dyle i deski (tarcica tekowa) należało uznać za ostatnią istotną i ekonomicznie uzasadnioną obróbkę lub przetworzenie drewna tekowego w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu, powodującą wytworzenie nowego produktu lub stanowiącą istotny etap wytwarzania.

- 29 Jak wykazano, zarówno LG, jak i pozostałe strony postępowania założyły w niniejszym postępowaniu, że tak było.

- 30 b) Wydaje się jednak wątpliwe, czy obróbka na Tajwanie ściętego w Birmie drewna tekowego była na tyle istotna, że drewno to stało się towarem pochodzącym z Tajwanu zgodnie z art. 24 kodeksu celnego. Izba orzekająca skłania się do udzielenia negatywnej odpowiedzi na to pytanie, i to w odniesieniu do wszystkich rodzajów obróbki drewna, o których tutaj mowa.

- 31 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł już, że czynności, które wpływają na prezentację produktu w celu jego wykorzystania, ale nie prowadzą do istotnej zmiany jakościowej jego właściwości, nie mogą określać jego pochodzenia (zob. wyroki Trybunału z dnia 26 stycznia 1977 r. – C-49/76, pkt 6, ECLI:EU:C:1977:9; z dnia 23 lutego 1984 r. – C-93/83, pkt 13, ECLI:EU:C:1984:78). W tym kontekście mielenie surowej kazeiny do różnych stopni rozdrobnienia nie zostało uznane za uzasadniające nadanie statusu pochodzenia, ponieważ skutkowało to wyłącznie zmianą konsystencji tego produktu i jego prezentacji w celu dalszego wykorzystania (wyrok Trybunału z dnia 26 stycznia 1977 r. – C-49/76, pkt 7, ECLI:EU:C:1977:9). Odkostnianie, usuwanie ścięgien, odłuszczenie, cięcie na części i pakowanie próżniowe wołowiny również nie zostało uznane za przetwarzanie uzasadniające nadanie statusu pochodzenia, ponieważ jego głównym rezultatem jest podział różnych części tuszy według ich jakości i wcześniej ustalonych cech oraz zmiana ich prezentacji w celu sprzedaży (wyrok Trybunału z dnia 23 lutego 1984 r. – C-93/83, pkt 10, 14, ECLI:EU:C:1984:78).
- 32 Niemniej jednak zastosowanie prawa Unii w tym przypadku nie jest tak oczywiste, aby jako „acte clair” nie podlegało żadnym uzasadnionym wątpliwościom. Wszak pocięcie surowego drewna tekowego na tarcicę tekową prowadzi do zmiany klasyfikacji w schemacie taryfowym (drewno surowe: pozycja HS 4403; tarcica o grubości przekraczającej 6 mm: pozycja HS 4407), podczas gdy procesy zmieniające prezentację nie prowadzą do takiej zmiany ani dla wołowiny [pozycja HS 0201 (mięso z bydła, świeże lub schłodzone) lub pozycja HS 0202 (mięso z bydła zamrożone)], ani dla kazeiny (pozycja HS 3501).
- 33 Taka zmiana w klasyfikacji taryfowej na poziomie czterocyfrowej pozycji HS może wskazywać na istnienie istotnego przetworzenia towaru, ponieważ System Zharmonizowany jest budowany etapami od produktów naturalnych i surowców do towarów o coraz wyższym stopniu przetworzenia, a zmiana pozycji wymaga zatem zazwyczaj wystarczającego nakładu pracy i kapitału, aby uzasadnić nadanie statusu pochodzenia [...].
- 34 Nawet jeśli załącznik 22–03 do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego oraz załącznik 15 do rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny ustalają jedynie zasady dotyczące preferencyjnego pochodzenia, to istotne mogłoby być to, że czynnością nadającą status pochodzenia drewnu jest co do zasady „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji danego produktu, lub wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70% ceny ex-works produktu”, z takim zastrzeżeniem, że w przypadku drewna objętego pozycją HS 4407 wymaga się, aby czynnością nadającą status pochodzenia było „struganie, szlifowanie lub łączenie stykowo”.

- 35 Rozstrzygnięcie BGH w sprawie rewizji w niniejszym postępowaniu zależy zatem od odpowiedzi na pierwsze pytanie prejudycjalne.
- 36 3. Jeżeli przedmiotowe drewno tekowe, lub przynajmniej drewno tekowe, którego klasyfikacja taryfowa uległa zmianie w wyniku prac związanych z cięciem tego drewna na Tajwanie, stało się towarem pochodzącym z Tajwanu, tak że jego przywóz do Wspólnoty nie naruszył art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę, to dla rozstrzygnięcia o rewizjach istotne byłoby, czy przywóz produktu pochodzącego z państwa trzeciego naruszył art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę, o ile surowiec lub półprodukt, z którego towar został wytworzony w państwie trzecim, został wywieziony z Birmy (do państwa trzeciego) (drugie pytanie prejudycjalne).
- 37 Gdyby – do czego skłania się izba orzekająca – pojęcie „wywiezione z Birmy/Związku Myanmar” w art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę należałoby interpretować wbrew opinii prawnej LG Hamburg i federalnego prokuratora generalnego w ten sposób, że obejmuje ono jedynie towary przywożone bezpośrednio z Birmy do Unii Europejskiej, a zatem towary, które najpierw zostały przewiezione do państwa trzeciego (tu: Tajwanu) i stamtąd dalej przetransportowane do Unii Europejskiej, nie podlegałyby tej regulacji, niezależnie od tego, czy zostały poddane obróbce lub przetworzeniu w państwie trzecim w sposób uzasadniający nadanie statusu pochodzenia, oskarżony nie naruszyłby art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę. Gdyby obróbka drewna tekowego na Tajwanie uzasadniała nadanie statusu pochodzenia, a tym samym nie byłoby naruszenia art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę, nie popełniłby on przestępstwa.
- 38 Jeżeli natomiast art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę należy interpretować zgodnie ze stanowiskiem LG Hamburg i federalnego prokuratora generalnego w ten sposób, że wywóz z Birmy ma miejsce również wtedy, gdy przywożony na terytorium Unii Europejskiej towar lub jego półprodukt pochodzi pierwotnie z Birmy i albo towar ten został przywieziony przez państwo trzecie, albo półprodukt pochodzący z Birmy został dostarczony do państwa trzeciego, tam przetworzony w sposób uzasadniający nadanie statusu pochodzenia, a następnie nowy produkt został przywieziony, to oskarżony podlegałby karze niezależnie od treści normatywnej art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę.
- 39 Zatem drugie z zadanych pytań ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia izby orzekającej w niniejszym postępowaniu rewizyjnym. Również w tym zakresie nie można zrezygnować ze skierowania pytań prejudycjalnych do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, ponieważ prawidłowa interpretacja art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birmę nie jest tak oczywista i niebudząca wątpliwości, by stanowić „acte clair”. Przejawia się to już

w zarysowanej opinii prawnej LG Hamburg i federalnego prokuratora generalnego. Należy jednak przeciwstawić temu argument, że zgodnie z tą interpretacją – na co słusznie wskazuje uzasadnienie rewizji oskarżonego – z jednej strony art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i) rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę nie miałyby samodzielnego zakresu zastosowania, a z drugiej strony produkty z państw trzecich, które zostały wytworzone z surowców lub półproduktów pochodzących z Birny, byłyby objęte zakazem przywozu, co zdaje się przeczyć intencjom reżimu embarga.

- 40 4. W sprawach dotyczących przywozu, na których opiera się niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, władze tajwańskie wydały świadectwa pochodzenia, zgodnie z którymi przetartym lub przyciętym balom drewna tekowego pochodzącym z Birny został nadany status pochodzenia z tego państwa w wyniku obróbki na Tajwanie. W związku z tym izba orzekająca kieruje również trzecie pytanie prejudycjalne do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w celu rozstrzygnięcia, czy te świadectwa pochodzenia są wiążące dla oceny naruszenia zakazu przywozu wynikającego z art. 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie embarga nałożonego na Birnę, choć nie omieszkuję zauważyć, że w tym zakresie istnieje orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym nie ma ogólnego obowiązku prawnego uznawania świadectw pochodzenia państw trzecich (zob. wyroki Trybunału z dnia 25 lipca 2018 r. – C-574/17 P, pkt 48 i nast, ECLI:EU:C: 2018:598; z dnia 25 lutego 2010 roku – C-386/08, pkt 73, ECLI:EU:C:2010:91).

[...]